

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRŮZKUM ZJIŠŤOVÁNÍ POTŘEB CÍLOVÝCH SKUPIN

Analýza uživatelů sociálních služeb v ORP Týn nad Vltavou 2018

Pokračování plánování sociálních služeb v ORP Týn nad Vltavou

Reg. číslo: CZ.032.63/0.0./0.0/16_063/0006560

Obsah

Úvod.....	3
Šetřené území, popis území.....	4
Výstupy šetření – Veřejná anketa.....	5
Závěr.....	16

Úvod

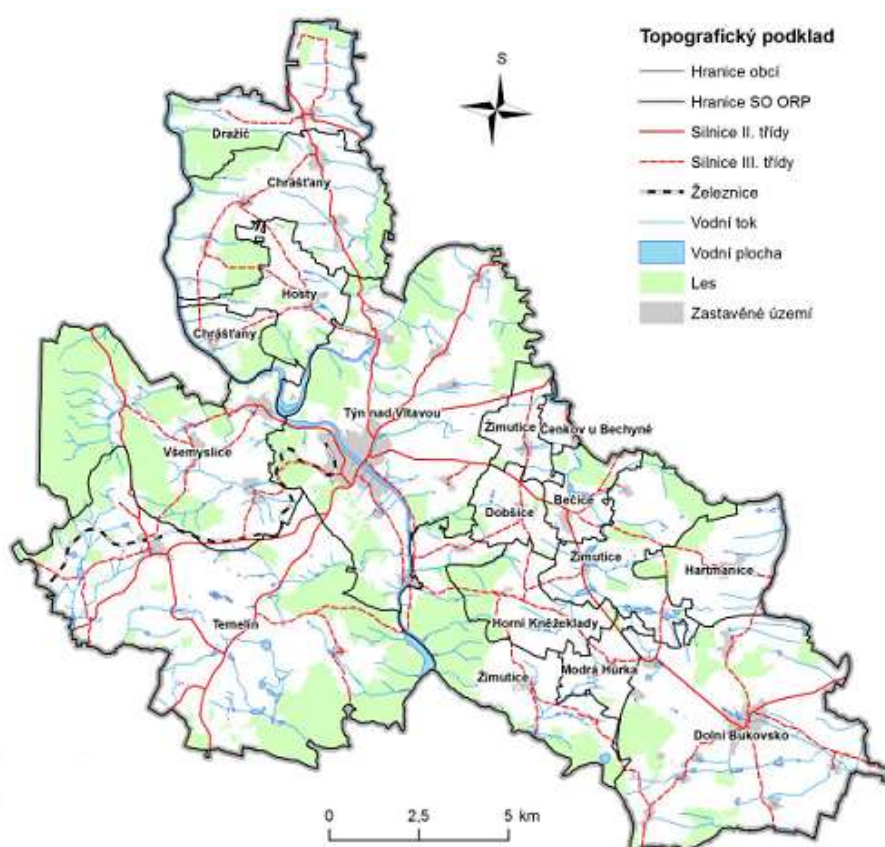
Průzkum zjišťování potřeb uživatelů sociálních služeb je součástí realizace projektu „Pokračování plánování sociálních služeb v ORP Týn nad Vltavou s reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006560 podpořeného z Operačního programu Zaměstnanost financovaného z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky. Průzkum zjišťování potřeb uživatelů sociálních služeb probíhal v období od března do září 2018.

Šetřené území, popis území

Mikroregion Vltavotýnsko se nachází v centrální oblasti jižních Čech, poblíž soutoku řek Vltavy a Lužnice. Jeho územní hranice jsou totožné s hranicemi obce s rozšířenou působností (dále SO ORP) Týn nad Vltavou. Mikroregion sousedí s pěti obcemi s rozšířenou působností Jihočeského kraje: Písek, Milevsko, Tábor, Soběslav a České Budějovice. Většina jeho území se nachází na severu Českobudějovického okresu na hranicích s okresy Písek a Tábor. Rozloha území je 262, 42 km², tj. 2,6 % rozlohy celého Jihočeského kraje. V porovnání s ostatními obcemi s rozšířenou působností je Vltavotýnsko druhý nejmenší mikroregion v Jihočeském kraji, menší je pouze správní obvod obce s rozšířenou působností Vodňany.

Samotné šetření probíhalo na území správního obvodu ORP Týn nad Vltavou: Bečice, Čenkov u Bechyně, Dobšice, Dolní Bukovsko (Bzí, Horní Bukovsko, Hvozdo, Pelejovice, Popovice, Radonice, Sedlíkovice), Dražič (Březí, Karlov – Nepomuk, Vranov) Hartmanice, Horní Kněžeklady (Dolní Kněžeklady, Štipoklasy), Hosty, Chrástany (Doubrava, Doubravka, Koloměřice, Pašovice), Modrá Hůrka (Pořežánky), Temelín (Kočín, Lhota pod Horami, Litoradlice, Sedlec, Zvěrkovice, Záluží), Týn nad Vltavou (Břehy, Cihelny, Hněvkovice, Jarošovice, Koloděje nad Lužnicí, Netěchovice, Nuzice, Předčice, Vesce), Všemyslice (Bohunice, Neznašov, Slavětice Vseteč), Žimutice (Hrušov, Krakovčice, Pořežany, Smilovice, Sobětice, Třítím, Tuchonice).

Mapa 1. Mapa správního obvodu ORP Týn nad Vltavou

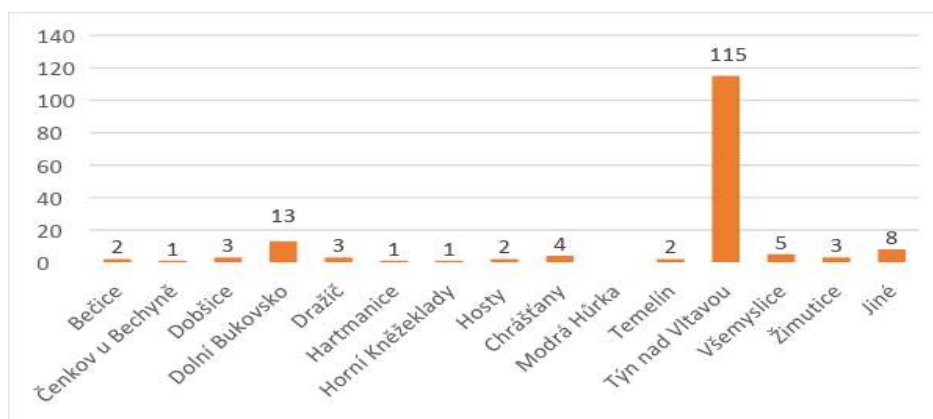
Výstupy šetření – Veřejná anketa

Následující tabulky znázorňují, charakteristiku respondentů, povědomí obyvatel šetřeného území o problematice sociálních služeb, jejich vztah k sociálním službám, identifikaci problémů v SS a konkrétní názory na současnou nabídku a kvalitu SS.

Část A – Charakteristika respondentů

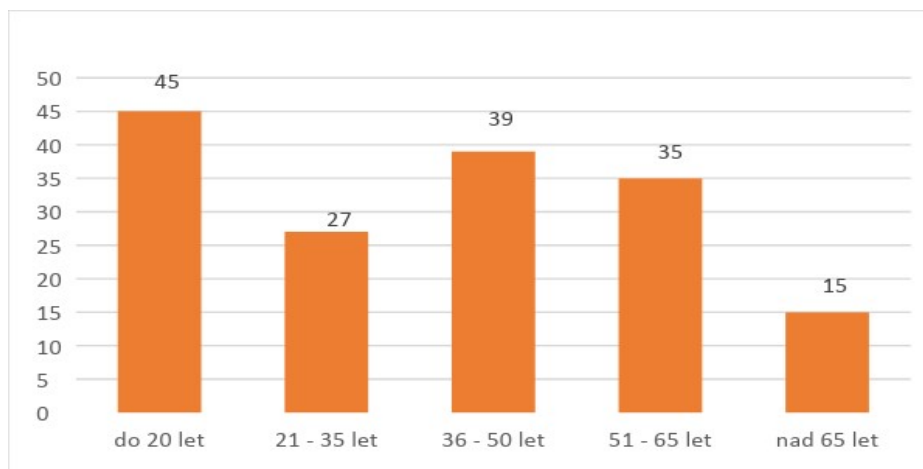
Ankety se zúčastnilo celkem 163 respondentů. Nejvíce anketních lístků vyplnili obyvatelé Týna nad Vltavou (115), což byla více než polovina. Podíl mužů a žen byl v rámci ankety rozdělen na 77 % žen a 23 % mužů. Podrobnosti viz následující grafy.

Graf: Respondenti dle bydliště

Věková struktura byla zastoupena ve všech kategoriích. V kategoriích do 20 let, od 36 – 50 let a od 51 – 65 let vyplnil anketu poměrně stejný počet respondentů. V kategorii 21 – 35 let odpovídalo méně lidí a zastoupení seniorů od 66 let výše bylo nejmenší. Nejčastěji vyplňovali anketu lidé do 20 let, tj. 28 % (45), dále ve věku 36 - 50 let vyplnilo anketu 39 lidí, tj. 24 %, ve věku 51 - 65 let vyplnilo lístek 35 dotázaných, tj. 22 %, následuje 27 dotázaných ve věku 21 - 35 let, tj. 17 % a nejméně ochotní vyplňovat anketu byli lidé ve věku nad 65 let, tj. pouhých 9 %.

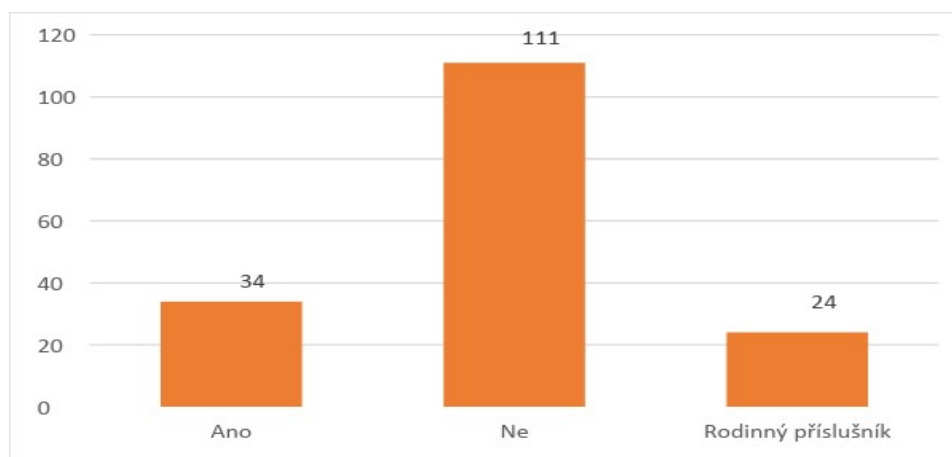
Graf: Respondenti dle věku

Část B. – Vztah k sociální službě

Tato část ankety se zaměřila na zjištění míry využívání sociálních služeb v regionu. Zjištěním je skutečnost, kdy nějakou sociální službu v regionu přímo využívá cca více než 20 % respondentů (34) a cca 15 % respondentů (24) má rodinného příslušníka, který služby také využívá. Zbytek respondentů sociální služby nevyužívá.

Graf: Míra využívání sociálních služeb

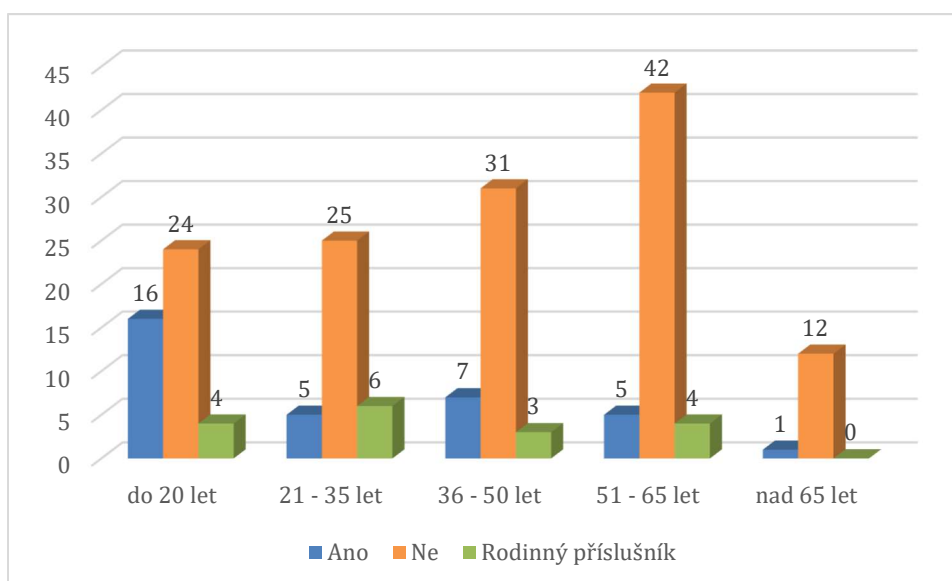

Pokud podrobíme výsledky využívání sociálních služeb bližšímu zkoumání, zjistíme, že ve věkové skupině do 20 let využívá přímo nějakou sociální službu cca 9 % respondentů a někdo z rodinných příslušníků u 2 % respondentů. U skupiny 21 – 35 let, 36 – 50 let a 51 – 65 let je situace podobná, tyto skupiny respondentů využívají sociální služby méně, míra využívání sociálních služeb se pohybuje okolo 4 %.

Ze všech věkových skupin respondentů využívá nejméně sociální služby skupina ve věku od nad 65 let, příčinou je nízký počet respondentů v této věkové kategorii.

Bez zajímavosti je skutečnost, že nejvíce sociálních služeb využívají obyvatelé z Týna nad Vltavou, což je zapříčiněno dostupností služeb.

Graf: Využívání sociálních služeb dle věkových kategorií

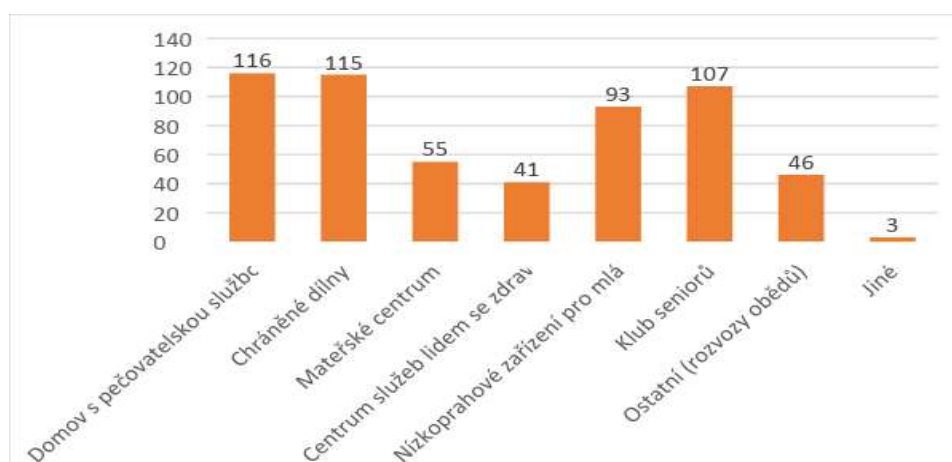

B1. Povědomí o existujících zařízeních a sociálních službách v ORP Týn nad Vltavou

Tato část ankety se zaměřila na získání informací o povědomí respondentů o již existujících zařízeních poskytujících sociální služby v regionu. Nejvíce známou sociální službou je Domov s pečovatelskou službou a to v Týně nad Vltavou. Povědomí o tomto zařízení uvedlo 116 dotázaných (71 % respondentů). Druhou nejznámější službou jsou pak chráněné dílny, jejich činnost dokázalo identifikovat 115 respondentů (70 %). Nejvíce známou chráněnou dílnou je Domov sv. Anežky.

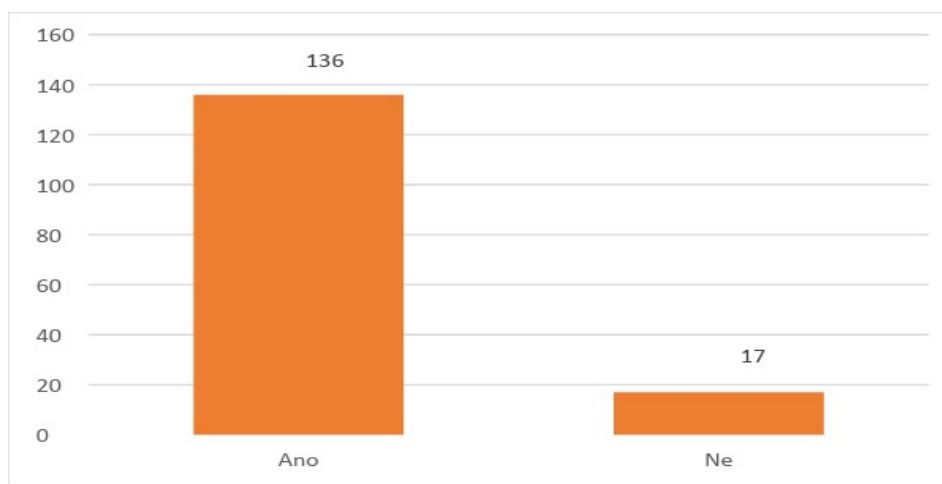
Třetím nejznámějším zařízením poskytujícím sociální služby respondenti uváděli klub seniorů 107 (65 %). Mezi další nejčastěji uváděná zařízení pak byla nízkoprahové zařízení pro mládež 93 (57 %). Méně pak znají mateřské centrum 55 (33 %), ostatní služby jako je například rozvoz obědů 46 (28 %) a Centrum služeb lidem se zdravotním postižením 41 (25 %).

Graf: Existující zařízení sociálních služeb v ORP Týn nad Vltavou

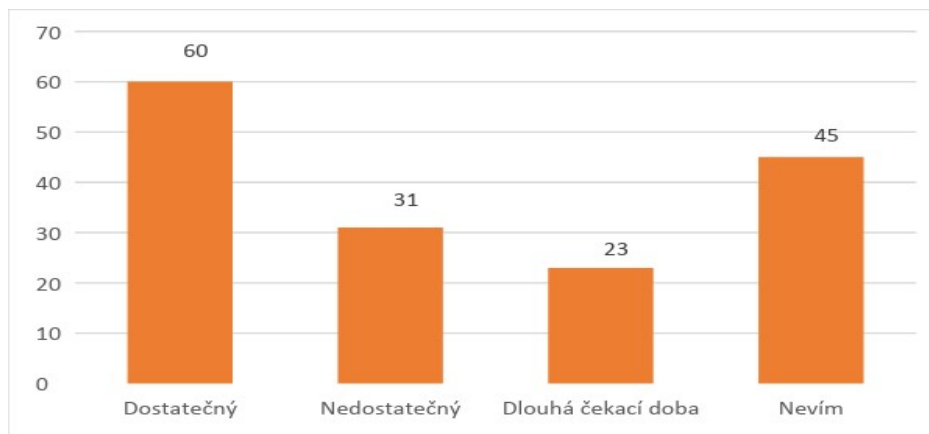
Co se týče dostupnosti těchto zařízení je pro respondenty z velké části dostupná a to na 83 %, tak odpovědělo 136 dotázaných. Pouze 17 dotázaných (10 %) odpovědělo, že pro ně sociální zařízení nejsou dostupná.

Graf: Dostupnost nabízených služeb

Na otázku, jestli je pro dotazované nabídka uvedených služeb dostačující, odpovědělo 60 respondentů, 36 %, že jsou pro ně služby dostačující, 31 dotázaných, tj. 19 % odpovědělo, že nabídka služeb je pro ně nedostatečná. Ve 23 případech, tj. 14 % se respondenti vyjádřili, že je pro ně dlouhá čekací doba (např. v domech pro seniory) a 45 dotázaných, tj. 27 % neví, protože se o tyto služby nezajímá.

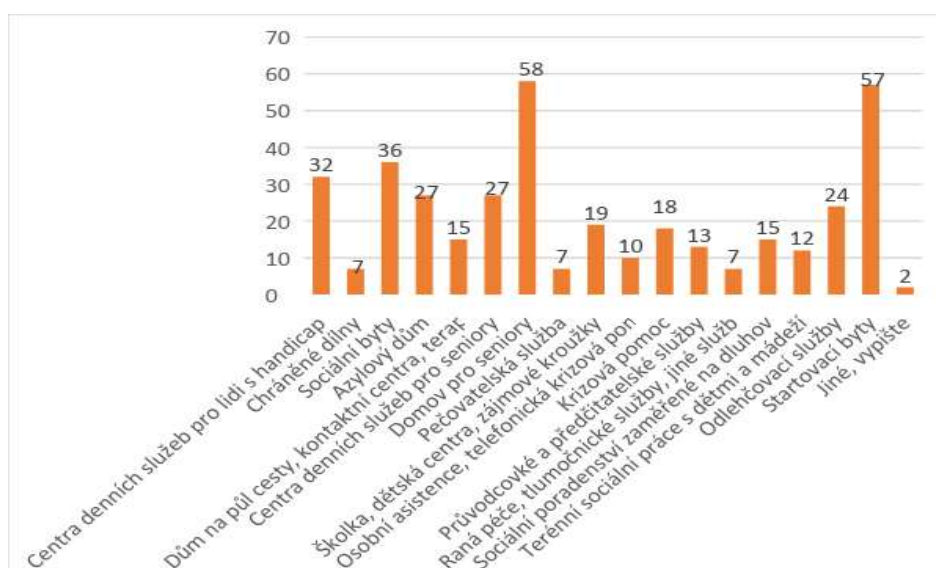
Graf: Kapacita dostupných zařízení

Část C. – Identifikace problémů z oblasti sociálních služeb

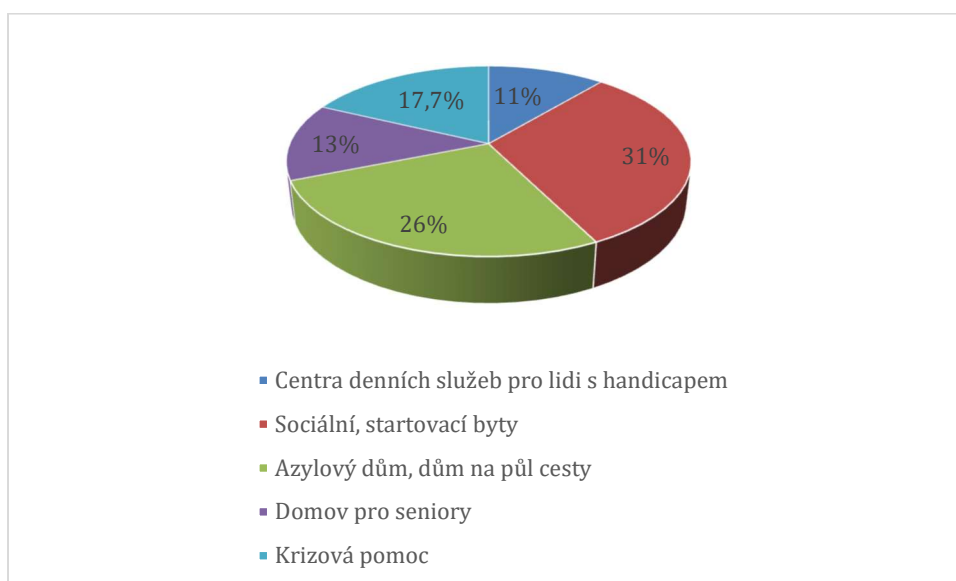
Další část ankety se zaměřila na zjišťování informací ohledně chybějících sociálních služeb v ORP Týn nad Vltavou. Podrobnosti jsou uvedeny v grafu níže, nicméně za komentář jistě stojí, že nejvíce respondentům chybí Domov pro seniory a to 58 dotázaným, tj. 35 % a Startovací byty (57). Následují Sociální byty a Centrum denních služeb pro lidi s handicapem (32). Azylový dům a Centrum denních služeb pro seniory chybí 27 respondentům. Ve 24 případech chybí lidem odlehčovací služby. Dále chybí školka, dětská centra, zájmové kroužky 19 respondentům, krizová pomoc 18 dotázaným, Dům na půl cesty, kontaktní centrum, terapeutické služby 15 respondentům, Průvodcovské a předčitatelské služby 13 dotázaným, Osobní asistence a telefonická krizová pomoc 10 lidem, 7 dotázaným chybí chráněné dílny, pečovatelská služba a Ranná péče, tlumočnické a navazující služby.

Graf: Identifikace chybějících sociálních zařízení v regionu

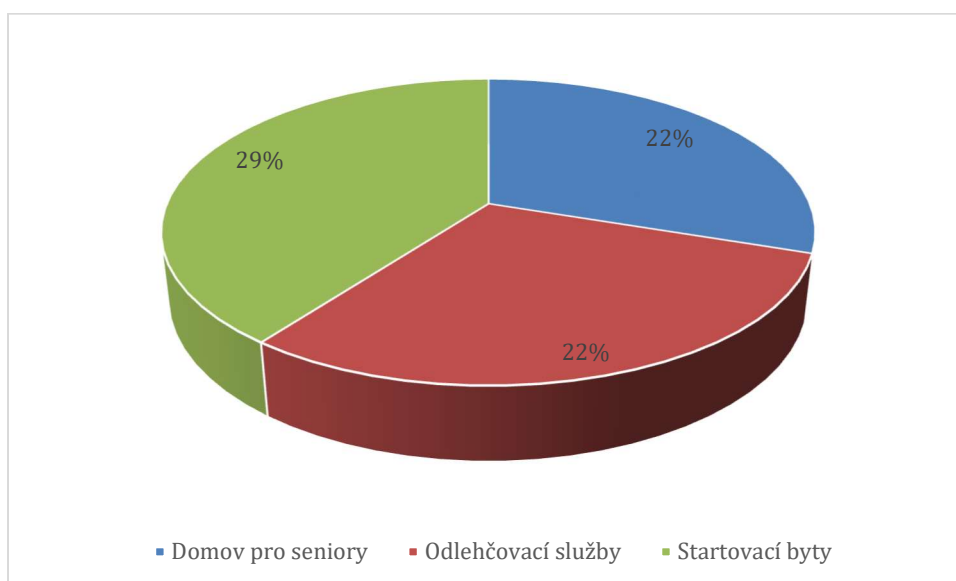

Graf: Respondenti do 20 let v %

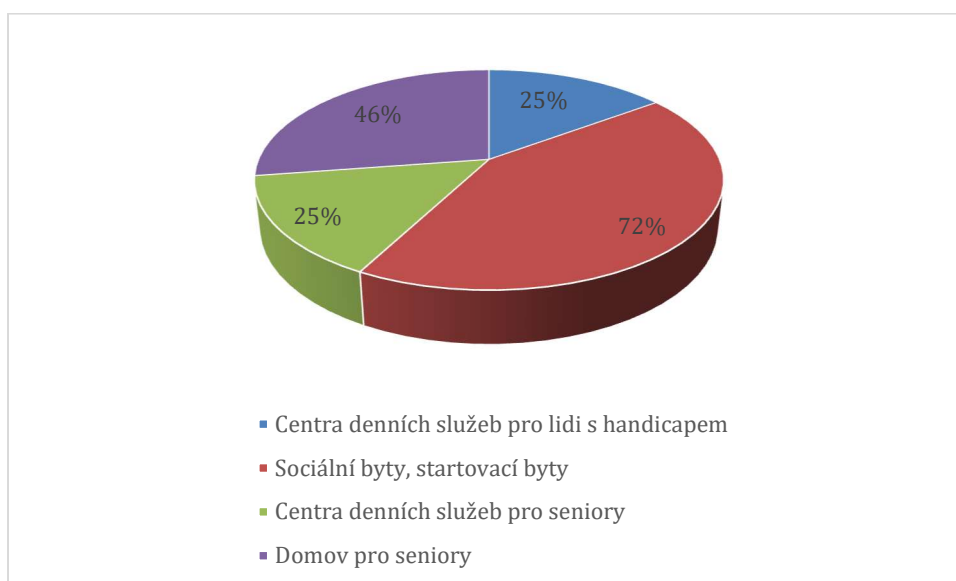
Z výsledků ankety vyplývá, že nejvíce chybí této skupině respondentů bydlení, ať už jde o startovací či sociální byty, takto odpovědělo 31 % dotázaných. Někteří by situaci řešili i přes domy na půl cesty. Další nejžádanější sociální službou je krizová pomoc, tak se vyjádřilo 26 % respondentů.

Graf: Respondenti od 21 – 35 let

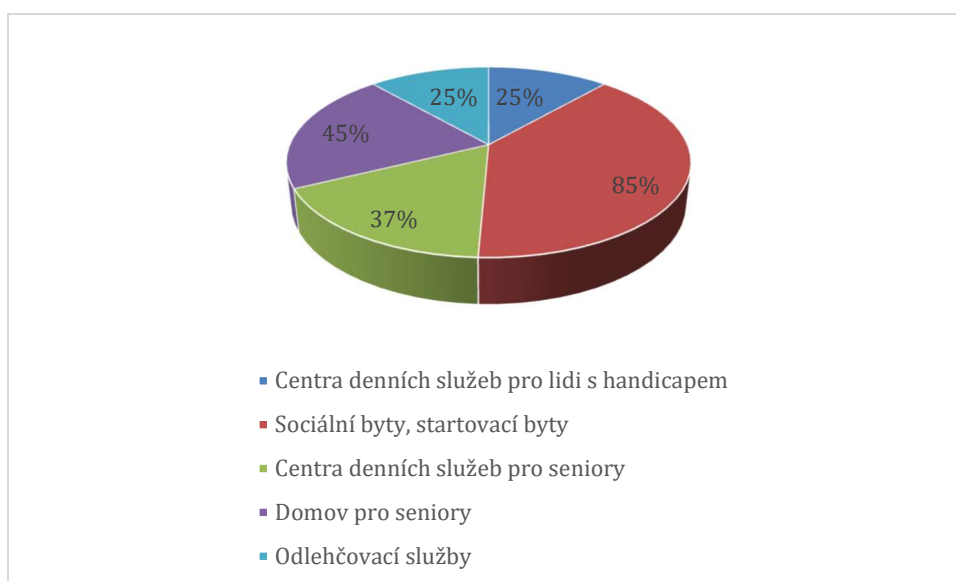
Na prvním místě v této kategorii chybí Domov pro seniory na šetřeném území, tak se vyjádřilo 29 % dotázaných. Respondentům ve věku 21 – 35 let chybí ale také na území ORP Týn nad Vltavou startovací byty. Což je celorepublikový jev, v tomto věku lidé nejvíce zakládají rodiny a hledají možnosti bydlení, startovací byty jsou jedním z řešení této situace.

Graf: Respondenti od 36 – 50 let

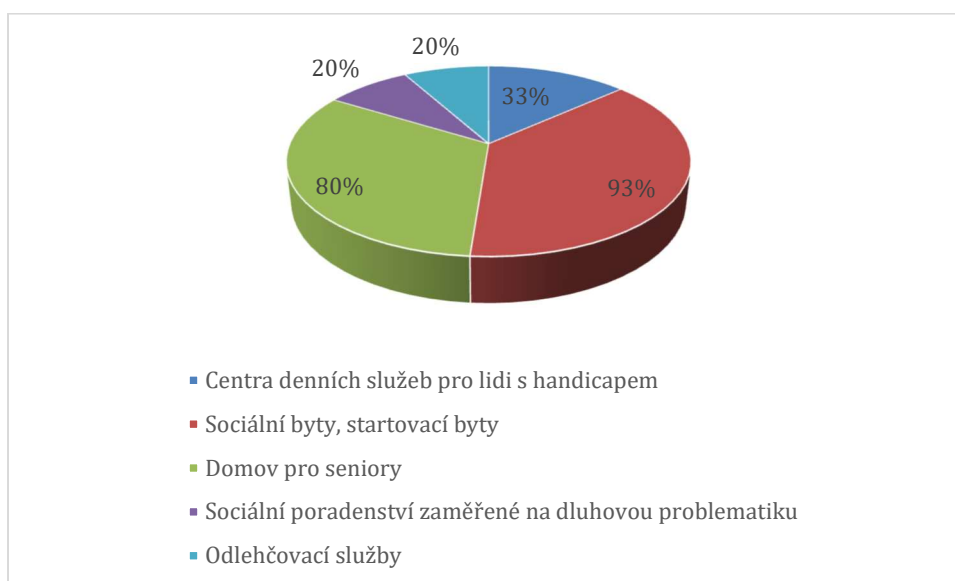
Plným 72 % respondentů v této kategorii chybí sociální a startovací byty, respondenti v tomto věku řeší společně bytovou situaci svých dospělých či dospívajících dětí ale i svých rodičů. Tudiž není žádnou novinkou, že jim zde chybí Domov pro seniory a to ve 46 % případů. S tím souvisí i potřeba nabídky sociálních služeb jako jsou centra denních služeb.

Graf: Respondenti od 51 – 65 let

V této věkové kategorii respondenti nejvíce postrádají sociální či startovací byty a to v 85 % případů, následuje domov pro seniory s 45 %, centrum denních služeb pro seniory s 37 % a poměrně stejně chybí i odlehčovací služby a centrum denních služeb pro lidi s handicapem na území ORP Týn nad Vltavou.

Graf: Respondenti nad 65 let

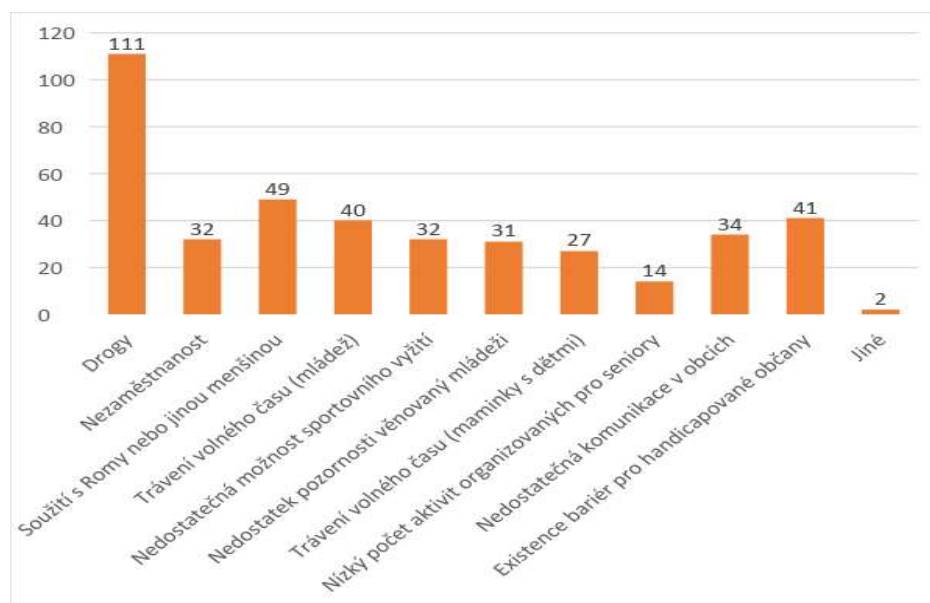

Ač je to k tomuto věku trochu zvláštní chybí seniorům nad 65 let nejvíce sociální či startovací byty a to v 93%. Teprve pak následuje domov pro seniory s 80%. Je to dáno tím, že kvalita života se stále prodlužuje a senioři bývají soběstační déle než v dřívější letech. Dále senioři postrádají nabídku centra denních služeb pro lidi s handicapem, odlehčovacích služeb a sociální poradenství zaměřené na dluhovou problematiku.

C2. Sociální problémy v ORP Týn nad Vltavou

Další část ankety se zaměřila na získání informací od respondentů, které sociální problémy považují za nejvýznamnější a které by z hlediska nápravy potřebovali nejvíce řešit. Jak vyplývá z následujícího grafu, největším problémem jsou oblasti týkající se drog. Dále následují problémy v oblasti soužití s Romy nebo jinou menšinou a existence bariér.

Graf: Identifikace problémů v sociální oblasti

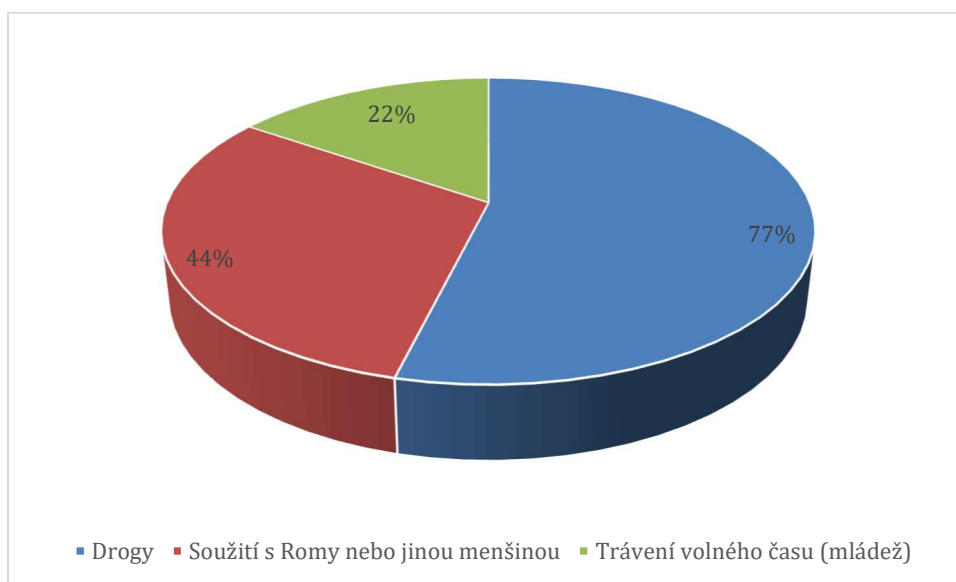
Za největší problém v sociální oblasti považují respondenti drogy ve svém okolí, a to ve 111 případech ze 163, což je více než polovina dotázaných, přesně 68 %. Další sociální problémy, které podle dotázaných je třeba řešit, je Soužití s Romy nebo jinou menšinou 49, tak odpovědělo 30 % respondentů. Existence dopravních bariér pro handicapované občany chce řešit 25 % respondentů, Trávení volného času mládeže 24 % respondentů.

Zajímavé je rozlišení, jak vnímají nedostatky a problémy v sociální oblasti respondenti dle věku. Vybrány byly první tři až 4 Nejpalčivějším problémem napříč všemi věkovými skupinami je nejpalčivějším problémem drogová situace v ORP Týn nad Vltavou.

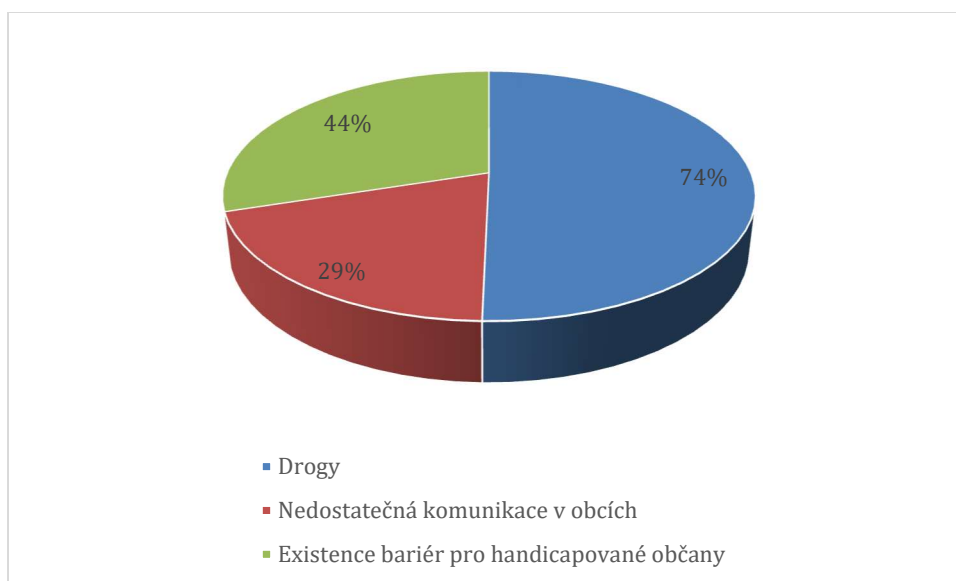
Mládež do 20 let a respondenti od 36 – 50 let pak nejsou spokojeni v oblasti soužití s Romy nebo jinou menšinou a s možnostmi trávení volného času mládeže.

Věkové skupiny respondentů 21 – 35 let, respondenti od 51 – 65 let a senioři vnímají jako další největší problémy, které si přejí řešit nedostatečnou komunikaci v obcích a existenci bariér pro handicapované občany. Druhou věkovou skupinu od 51 – 65 let pak také trápí nezaměstnanost.

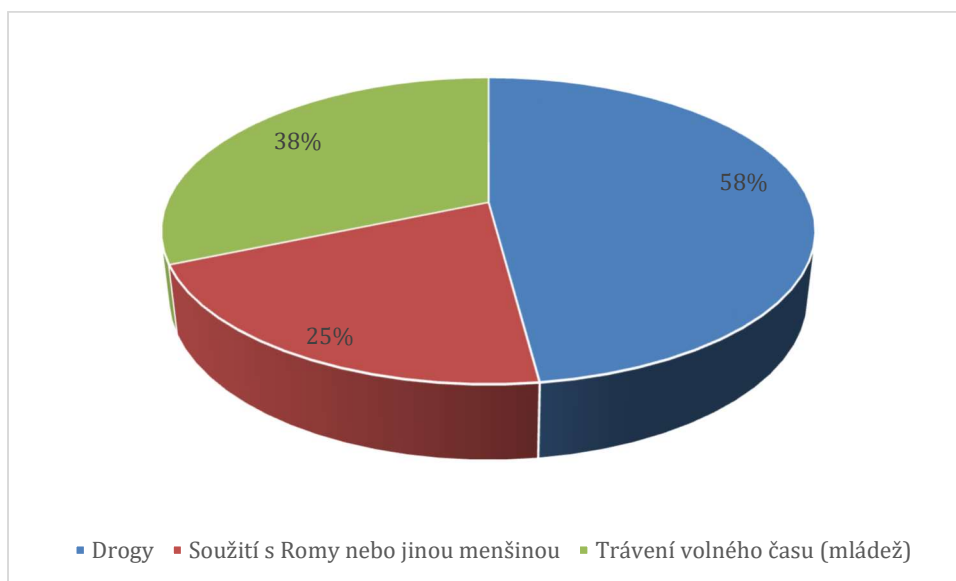
Graf: Respondenti do 20 let

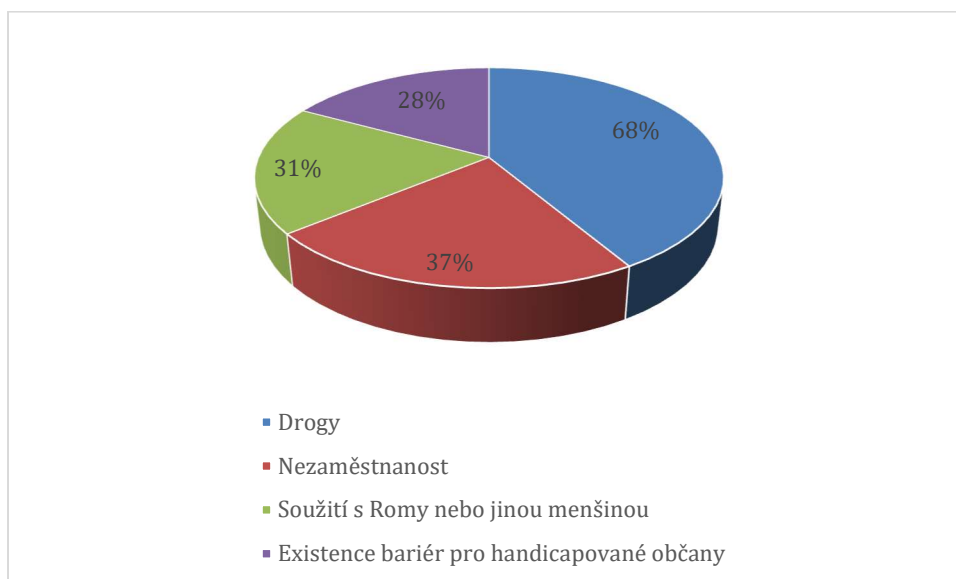
Graf: Respondenti od 21 – 35 let

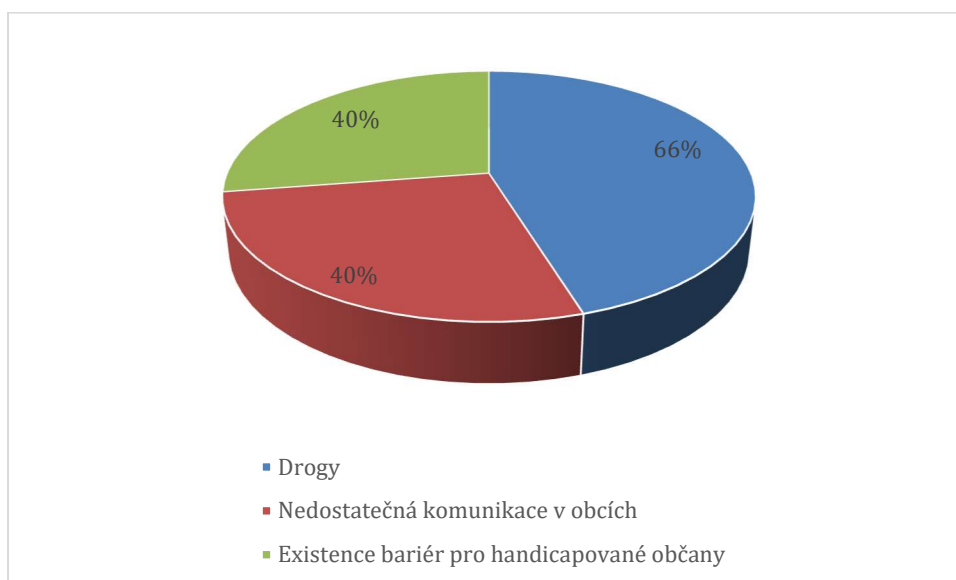
Graf: Respondenti od 36 – 50 let

Graf: Respondenti od 51 - 65 let

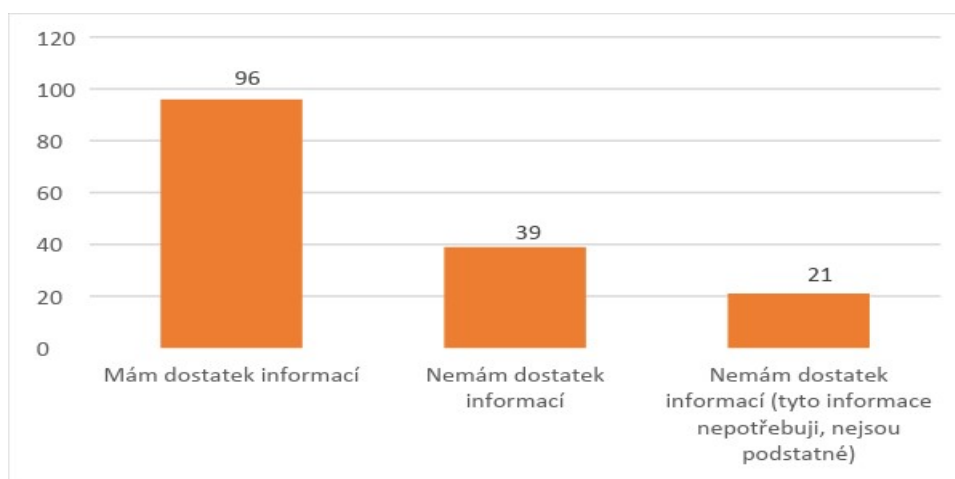
Graf: Respondenti nad 65 let

C3. Informovanost veřejnosti v ORP Týn nad Vltavou o sociálních službách

Předposlední část ankety byla zaměřená na získání informací o dostupnosti informací o poskytovaných sociálních službách. Výsledkem je stav, kdy více než polovina respondentů uvádí, že má dostatek informací a ví, kde tyto informace hledat. Přibližně pětina respondentů uvádí, že nemá dostatek informací a zbytek respondentů uvedlo, že žádné informace o poskytovaných sociálních službách nepotřebuje.

Graf: Informovanost o sociálních službách

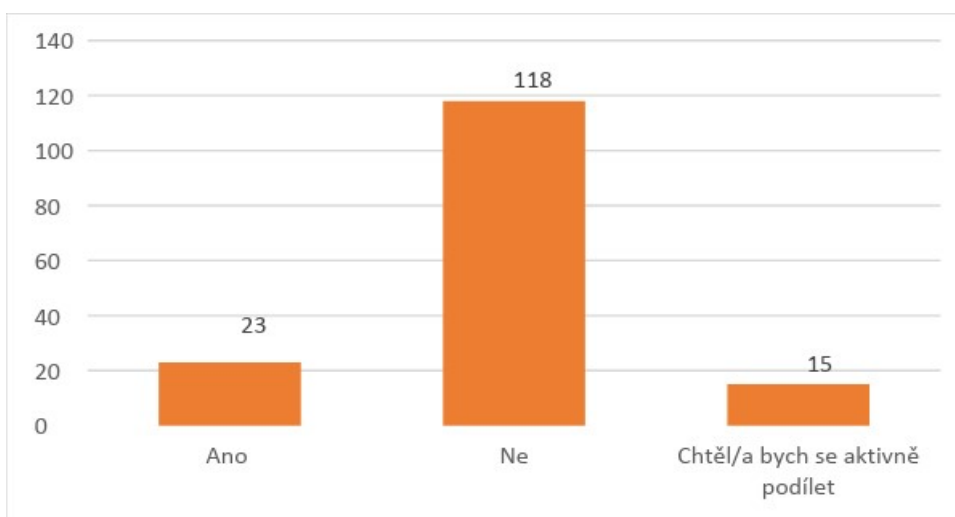

96 respondentů odpovědělo, tj. převážně skupina od 21 let věku, že má dostatek informací o problematice sociálních služeb, což je více než polovina dotázaných (58 %). 39 respondentů odpovědělo, že nemá dostatek informací o tomto tématu sociálních služeb. Pouze 21 respondentů zaškrtnulo, že nemá dostatek informací, protože pro ně nejsou podstatné, zatím je nepotřebují, toto se týká skupiny do 20 let věku.

Část D. – Zapojení do aktivit v sociální oblasti

Poslední část ankety se zaměřila i na aktivní zapojení lidí do oblasti sociální péče nebo ochotu se do budoucna zapojit. Pokud jsou již zapojeni, lidé zmiňovali nejčastěji péči o rodinného příslušníka, dále že jsou zapojeni do aktivit organizace, která poskytuje sociální služby např. poradna, nízkoprahové zařízení pro mládež, chráněné dílny, organizují kroužky pro děti a mládež nebo letní tábory.

Graf: Aktivní zapojení veřejnosti

Pouze 14 %, tj. 23 dotázaných se podílí na aktivitách v sociální oblasti. Převážná většina dotázaných 118 respondentů, tj. 72 % se na aktivitách v sociální oblasti nepodílí. Necelé 1 %, tj. 15 respondentů vyjádřilo ochotu podílet se dobrovolně na aktivitách v sociální oblasti.

Závěr

Závěrem je nutné dodat, že výše uvedené závěry jednotlivých odpovědí jsou poměrně reprezentativní, protože ankety se účastnilo celkem 163 respondentů z ORP Týn nad Vltavou. Získaná data byla interpretována v rámci jednotlivých odpovědí na otázky, které byly uvedeny na dotazníku, nicméně v předchozím textu nechybí ani porovnání vzájemných relevancí nejčastěji pod filtrem věku. Mezi nejdůležitější zjištěné skutečnosti patří:

- nějakou sociální službu v regionu přímo využívá cca více než 20 % respondentů a 15 % respondentů má rodinného příslušníka, který služby také využívá. Zbytek respondentů sociální služby nevyužívá. Obecně lze poukázat na skutečnost, že s přibývajícím věkem roste zájem i četnost o využívání sociálních služeb, což je obecně známý jev potvrzený právě touto anketou;
- nejvíce známou sociální službou je Domov s pečovatelskou službou a to v Týně nad Vltavou. Toto je především dáno tím, že se jedná o poměrně historicky dlouhodobě poskytované služby na území regionu. Znalost nově vzniklých služeb je postupná, nicméně jejich povědomí je na poměrně dobré úrovni;
- nejvíce absentuje domov pro seniory, který na tomto území není, a jeho služby jsou poptávány nejčastěji. Tato skutečnost je dána zejména tím, že v regionu je palčivým problémem přechod do jakéhokoli domova pro seniory v blízkých městech (zejména České Budějovice, Bechyně apod.). Počet volných kapacit v těchto zařízeních je často nedostatečný a je dlouhá čekací doba na získání místa v těchto zařízeních. Jistým východiskem je zcela určitě vytvoření domova pro seniory, který by absorboval poptávku po tomto druhu péče pro obyvatele ORP Týn nad Vltavou;
- u všech věkových skupin je věrně zobrazena poptávka po sociálních službách v relevanci na jejich věk a problémy, se kterými se daná věková skupina nejčastěji střetává. Toto je naprosto přirozený jev a jednotlivé dílčí výsledky to jenom potvrzují;
- největším sociálním problémem v ORP Týn nad Vltavou jsou drogy, dále následuje soužití s Romy nebo jinou menšinou a existence bariér;
- v oblasti získání informací o sociálních službách převažuje počet respondentů, kteří informace mají nebo vědí, kde relevantní informace získat. Zajímavá je však skutečnost, že cca 24 % respondentů uvádí, že nemají dostatek informací. Tento stav však spíše vypovídá o neochotě respondentů si informace pořizovat, nebo je sociální služby spíše nezajímají popř. nepotřeby tyto služby využívat.